EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 26.2.2015
COM(2015) 85 final

KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA KESKPANGALE JA EURORÜHMALE

Euroopa poolaasta 2015: Majanduskasvuprobleemide hindamine, makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamine ja korrigeerimine ning määruse (EL) nr 1176/2011 kohaste põhjalike analüüside tulemused

{SWD(2015) 20 final - SWD(2015) 47 final}

1. TAUST

2015. aastaks prognoositakse taas, esmakordselt pärast 2007. aastat, kõigi Euroopa Liidu liikmesriikide majanduste kasvu[1]. Oodatakse ELi ja euroala majandustegevuse mõõdukat elavnemist, mis 2016. aastal eeldatavasti veelgi hoogu juurde saab. Olukorra paranemisele aitavad kaasa madalamad naftahinnad, euro odavnemine ja Euroopa Keskpanga ebatraditsioonilised meetmed, eelkõige tema laiendatud varaostukava. Reaalmajandust peaks aitama tugevdada ka komisjoni Euroopa investeerimiskava[2] usaldust suurendav mõju ja kiire ellurakendamine. Siiski on elavnemine jätkuvalt habras, inflatsioon väga madal ning aeglase või olematu majanduskasvu aastate sotsiaalsed tagajärjed mitmes liikmesriigis endiselt tajutavad.

Lähiajal ei ole prognoositav majanduskasv kindlasti piisav, et anda märgatavaid tulemusi töökohtade loomise alal. Ehkki prognooside kohaselt langeb töötuse määr 2015. aastal ELis 9,8 %-le ja euroalal 11,2 %-le, on need ikkagi lubamatult kõrged tasemed ning mõnes liikmesriigis on olukord veelgi halvem. Liiga kõrge on noorte tööpuudus ning pooled kõigist töötutest on olnud tööst eemal kauem kui aasta. Samal ajal on meeldiv tõdeda, et viimaste aastate tööturureformid on hakanud mitmes riigis tulemusi andma ning aitavad tööpuudust 2016. aastal veelgi vähendada.

Jätkub valitsemissektori eelarvepuudujääkide vähendamine ning eelduste kohaselt väheneb ELi eelarvepuudujäägi suhe SKPsse käesoleval aastal 2,6 %-le ja järgmisel aastal 2,2 %-le (euroalal vastavalt 2,2 %-le ja 1,9 %-le). ELi kui terviku puhul prognoositakse, et võla suhe SKPsse saavutas haripunkti 88,4 % 2014. aastal. Euroala puhul peaks see saavutama haripunkti sel aastal (94,4 %) ning hakkama seejärel vähenema.

Majanduse väljavaateid muudab ebakindlamaks rahvusvaheline olukord. See hõlmab kaupade ja energia hindade, samuti vahetuskursside ja finantsturgude volatiilsust, püsivaid geopoliitilisi pingeid Euroopa Liidu naabruses ning pärsitud majandustegevust tärkava majandusega riikides.

2015. aasta majanduskasvu analüüsis[3] esitles komisjon uut tööhõive ja majanduskasvu tegevuskava, mis põhineb kolmel üksteist toetaval sambal:

i) investeeringute koordineeritud suurendamine;

ii) uuendatud lubadus viia ellu struktuurireformid;

iii) eelarvepoliitiliste kohustuste täitmine.

Samuti teatas komisjon, et ühtlustab ja tugevdab majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaastat eesmärgiga muuta protsess avatumaks, suurendada isevastutust ning parandada selle tulemuslikkust ja rakendamist kõigil tasanditel.

Selle uue lähenemisviisi kohaselt on koostatud aruanded iga liikmesriigi[4] ja euroala[5] kohta. Nendes aruannetes hinnatakse iga liikmesriigi edusamme 2014.–2015. aasta riigipõhistes

[1] Euroopa Komisjoni talvine majandusprognoos, 5. veebruar 2015.
[2] COM(2014) 903, 26. november 2014.
[3] COM(2014) 902, 28. november 2014.
[4] Analüüs ei hõlma Kreekat – võttes arvesse järelmeetmete võtmist eurorühma 20. ja 24. veebruari 2015. aasta avaldustele – avaldatakse aruanne Kreeka kohta hiljem.
[5] Analüüsi koostasid komisjoni talitused ning see on kättesaadav aadressil: http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_en.htm

soovitustes[6] kirjeldatud probleemide lahendamisel ning 16 liikmesriigi puhul sisaldavad need ka makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse kohaste põhjalike analüüside tulemusi[7]. Komisjon teeb kõnealuse analüüsi alusel ettepaneku uuendada rea liikmesriikide staatust makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse raames.

Täna esitletavas paketis hinnatakse ka liikmesriikide eelarve seisu komisjoni viimase majandusprognoosi alusel. Mõne liikmesriigi puhul on võetud seisukoht edasiste stabiilsuse ja kasvu pakti kohaste meetmete suhtes. See hinnang põhineb komisjoni arvamustel euroala riikide 2015. aasta eelarvekavade kohta,[8] mis avaldati eelmise aasta novembris, samuti komisjoni vastuvõetud uutel suunistel selle kohta, kuidas tagada, et ühine finantsraamistik toetaks ELi tööhõive ja majanduskasvu tegevuskava[9].

2. MEIE MAJANDUSE TASAKAALU JÄTKUV TAASTAMINE

Majandus- ja finantskriisi järel on käimas mitmete makromajanduslike tasakaalustamatuste kõrvaldamine, kuid teatavates liikmesriikides säilivad ikka veel kõrged riskid. Eelkõige teevad võlgnikriike haavatavaks suured väliskohustused ning jooksevkonto seisu paranemisest ei piisa alati välisvõla seisu stabiliseerimiseks. Ehkki kaotatud hinnakonkurentsivõime võrreldes kriisieelsete tasemetega on reas võlgnikriikides osaliselt taastatud, jääb ekspordi kasvu tugevdamine majanduskasvu potentsiaali tugevdamisel kiireloomuliseks prioriteediks. Samal ajal on mõnes riigis jätkuvalt jooksevkonto suur ülejääk: see kajastab nõrka siseriiklikku nõudlust, mida on näha era- ja avaliku sektori investeeringute madalast tasemest.

Mõned riigid on haavatavad era- ja valitsemissektori kõrge võlataseme tõttu. Võlakoormuse vähendamise ajal aeglustub majanduskasv ja madal inflatsioon raskendab võla suhte vähendamist SKPsse. Töötus, eriti noorte ja pikaajaline töötus, on püsivalt suur, ja see koos vaesuse kasvava tasemega on põhjustanud mitmes riigis väga negatiivseid sotsiaalseid arenguid. See halvendab ka majanduskasvu väljavaateid. Suure finantsvõimenduse vähendamise vajadusega riigid vajavad majanduskasvu väljavaadete parandamiseks struktuurireforme.

Eriti euroalal hoiavad madal inflatsioon ja väike nõudlus majanduse elavnemist tagasi. See mis toimub euroala suurimates majandustes, mõjutab tugevasti kõiki ELi osi. Eelkõige Prantsusmaa ja Itaalia peavad majanduskasvu takistuste kõrvaldamiseks struktuurireforme intensiivistama. Samal ajal on Saksamaa säästude saldo suures osas positiivne, mis võiks toetada väga vajalikke investeeringuid taristu ajakohastamisse ja arendamisse. Seega vajab euroala usalduse suurendamiseks, tasakaalu taastamiseks ja majanduse elavnemise kindlustamiseks asjakohaseid poliitilisi valikuid. Sellised valikud toetaksid ka EKP rahapoliitika meetmeid ja aitaksid taastada hindade stabiilsuse väga madala inflatsiooniga keskkonnas.

---

[6] Makromajandusliku kohandamisprogrammiga liikmesriikide puhul käsitletakse aruandes edusamme reformide rakendamisel.

[7] Liikmesriigid, kelle kohta on koostatud põhjalikud analüüsid, on nimetatud komisjoni häiremehhanismi aruandes 2015 (COM(2014) 904, 28. november 2014).

[8] COM(2014) 907, 28. november 2014.

[9] Komisjoni teatis „Stabiilsuse ja kasvu pakti kehtivate nõuete paindlikum kasutamine”, COM(2015) 12, 13. jaanuar 2015.

Tekstikast 1. Ajakohastamised makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse raames

Komisjon teatas 2014. aasta novembris avaldatud häiremehhanismi aruandes 2015, et olukorra põhjalik analüüs koostatakse 16 liikmesriigi kohta: Belgia, Bulgaaria, Saksamaa, Iirimaa, Hispaania, Prantsusmaa, Horvaatia, Itaalia, Ungari, Madalmaad, Portugal, Rumeenia, Sloveenia, Rootsi, Soome ja Ühendkuningriik.[10]

Põhjalike analüüside eesmärk makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse raames on hinnata, kas nimetatud liikmesriikides esineb tasakaalustamatust ja ülemäärast tasakaalustamatust.[11] *Põhjalikes analüüsides käsitletakse selliseid küsimusi nagu liikmesriikide maksebilansside, säästude ja investeeringute saldo areng, tegelikud vahetuskursid, ekspordi turuosad, kuludega seotud ja kuludega mitteseotud konkurentsivõime, tootlikkus, era- ja avaliku sektori võlg, eluasemehinnad, krediidivood, finantssüsteemid, töötus ja muud muutujad. Tasakaalustamatuse põhjused ja sellega kaasnevad riskid on eri riikides erinevad. Põhjalikes analüüsides võetakse arvesse ka makromajandusliku tasakaalustamatuse euroala mõõdet ja euroala kui terviku võimalikke poliitikaprobleeme.*

Alates eelmise aasta novembrist on komisjoni talitused olnud uusimate tõendusmaterjalide läbivaatamisel tihedas kontaktis riikide valitsusasutuste ekspertidega. Põhjalikud analüüsid on avaldatud koos käesoleva teatisega kui vastavaid riike käsitlevate aruannete osa. Käesoleva teatise 1. ja 3. lisas antakse ka ülevaade olukorrast igas liikmesriigis.

Peamised tähelepanekud võib kokku võtta järgmiselt:

- ***Horvaatiat**, **Bulgaariat**, **Prantsusmaad**, **Itaaliat** ja **Portugali** loetakse **ülemäärase tasakaalustamatuse** seisundis olevaks, **mis nõuab otsustavate poliitikameetmete võtmist ja erijälgimist**, k.a edusammude regulaarset läbivaatamist kõigi liikmesriikide poolt asjaomastes ELi tasandi komiteedes:*
  - *Horvaatia ja Prantsusmaa tasakaalustamatuse risk on märgatavalt suurenenud. Prantsusmaa puhul tähendab see staatuse tõstmist menetluse raames võrreldes eelmise aastaga. Komisjon kaalub maikuus, võttes arvesse riiklike reformikavade ambitsioonikust ja muid selleks ajaks võetud kohustusi, kas soovitada nõukogul võtta vastu määruse nr 1176/2011 artikli 7 lõike 2 kohased soovitused, mis tuvastavad ülemäärase tasakaalustamatuse olemasolu ning soovitavad asjaomastel liikmesriikidel võtta parandusmeetmeid, milleks asjaomane liikmesriik peab esitama parandusmeetmete kava.*
  - *Itaalia tasakaalustamatus on jätkuvalt ülemäärane, mis nõuab otsustavate poliitikameetmete võtmist ning käimasolevate ja kavandatavate reformide erijälgimist.*
  - *Bulgaaria ja Portugali puhul viib komisjon olukorda arvestades läbi nõukogu soovitatud poliitikameetmete rakendamise erijälgimist.*
- ***Iirimaad**, **Hispaaniat** ja **Sloveeniat** loetakse **tasakaalustamatuse seisundis olevaks, mis nõuab otsustavate poliitikameetmete võtmist koos erijälgimisega**:*
  - *Iirimaa ja Hispaania puhul tugineb see jälgimine programmijärgsele järelevalvele.*
  - *Sloveenia puhul on komisjon seisukohal, et viimase aasta jooksul on olukord oluliselt paranenud ning ehkki see annab alust järelduseks, et tasakaalustamatus ei ole enam ülemäärane, rõhutab komisjon, et suured riskid ei ole veel kadunud.*
- ***Saksamaad ja Ungarit** loetakse **tasakaalustamatuse seisundis olevaks, mis nõuab otsustavate poliitikameetmete võtmist ja jälgimist**. Saksamaa puhul leiab komisjon, et viimasel korral tuvastatud tasakaalustamatuste arengusuundumused ei ole oluliselt paranenud ning et poliitikameetmed on olnud seni ebapiisavad.*[12] *Ungari puhul leiab komisjon, et mingit ilmset*

[10] Kreeka ja Küprose puhul, kes saavad praegu finantsabi, on tasakaalustamatuse ja parandusmeetmete järelevalve toimunud vastavate programmide raames.

[11] Nii täidetakse käesoleva teatisega määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 lõikes 1 ja artikli 7 lõikes 1 sätestatud nõuet, mille kohaselt teavitab komisjon põhjaliku analüüsi tulemustest Euroopa Parlamenti, nõukogu ja eurorühma. Makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse tähenduses on tasakaalustamatus suundumus, mille tagajärjeks on areng, mis mõjutab negatiivselt liikmesriigi, majandus- ja rahaliidu või liidu kui terviku majanduse toimimist; ülemäärane tasakaalustamatus on tõsine tasakaalustamatus, sealhulgas tasakaalustamatus, mis võib ohustada majandus- ja rahaliidu nõuetekohast toimimist.

[12] Tuleks märkida, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määruses (EL) nr 1176/2011 (makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta) nõutakse, et komisjon teostaks nende liikmesriikide järelevalvet, kus jooksevkonto puudujääk on püsivalt suur ja konkurentsivõime on langenud, kuid soovitatakse ka, et „suure jooksevkonto ülejäägiga liikmesriigid seaks endale eesmärgiks töötada välja ja rakendada selliseid meetmeid, mis aitavad suurendada nende sisenõudlust ja majanduskasvu potentsiaali" (vt põhjendus 17).

olukorra paranemist ei ole olnud.

- ***Belgiat**, **Madalmaid**, **Rumeeniat**, **Soomet**, **Rootsit** ja **Ühendkuningriiki** loetakse **tasakaalustamatuse seisundis olevaks, mis nõuab poliitikameetmete võtmist ja jälgimist**.*

Põhjalike analüüside tulemusi, nagu allpool selgitatud, võetakse arvesse majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta järgmistes etappides. Euroala riikide puhul viib komisjon läbi nõukogu soovitatud poliitikameetmete erijälgimist ning suhtleb riikide valitsustega, et tagada järelmeetmete võtmine.

3. LIIKMESRIIKIDE VASTUSED PEAMISTELE VÄLJAKUTSETELE

Kuigi riigiaruannetest ilmneb, et liikmesriigid on vastuseks riigipõhistes soovitustes kindaks tehtud probleemidele võtnud erineval määral meetmeid, ilmneb neist ka, et liikmesriikides, kus on kõige suuremad probleemid, on soovitustel oluline roll riiklike poliitikameetmete kujundamisel. Nagu näha käesoleva teatise 2. lisas, on enamikul juhtudel saavutatud edu 2014.–2015. aasta soovituste rakendamisel, kuid sellise edu hindamisel tuleb võtta arvesse ka iga liikmesriigi ja ELi kui terviku probleeme.

See näitab selgelt, et ELi uus majanduse juhtimise kord on juhul, kui see nõuetekohaselt rakendatakse kõigil tasanditel, esmatähtis prioriteetsete valdkondade kindlakstegemisel meetmete võtmiseks riiklikul tasandil, mis kajastab liikmesriikide tugevat vastastikust sõltuvust. Samuti on selged paranemise märgid liikmesriikides, kes on alustanud reformide läbiviimist. Struktuurireformide, investeeringute ja eelarvepoliitiliste kohustuste kombinatsioon (2015. aasta majanduskasvu analüüsi nn positiivne kolmnurk) koos suurema keskendumisega sotsiaalsele õiglusele ja reformide sotsiaalsele mõõtmele aitab luua kindla aluse jätkusuutlikule majanduskasvule, suuremale sotsiaalsele ühtekuuluvusele ja majanduslikule lähenemisele. Samuti näitab komisjoni analüüs, kus riikliku tasandi ebapiisavad reformid vähendavad konkurentsivõimet ja jätkusuutlikkust ning kus neil võib olla negatiivne mõju teistele liikmesriikidele.

3.1 Investeeringute suurendamine

Pärast vähenemist kahel eelneval aastal suurenes investeeringute kogumaht 2014. aastal ELis 2,2 % ja euroalas 0,9 %. Investeeringute kasv peaks alates käesoleva aasta teisest poolest kiirenema nii ELis kui ka euroalas ning investeeringute aastane kasvumäär tõusma ELis 3,0 %ni ja euroalas 2,0 %ni. 2016. aastal peaks investeeringute kasvumäär suurenema 4,6 %ni ELis ja 4,4 %ni euroalas. Sellest hoolimata jääb investeeringute maht allapoole taset, mida on vaja Euroopa kapitalibaasi uuendamiseks ja ajakohastamiseks ning töökohtade loomise ja tulevase kasvupotentsiaali märkimisväärseks edendamiseks.

Finantssektori stabiliseerimine ja reaalmajanduse paremate laenutingimuste taastamine on praeguste jõupingutuste esmatähtis osa. Enamik liikmesriike on teinud edusamme kapitalipuhvrite taaskehtestamisel pangandussektoris ja raskustes pankade probleemide lahendamisel (nt Iirimaa, Sloveenia, Hispaania, Ühendkuningriik), luues seega tingimused krediidi dünaamilisemaks pakkumiseks tulevikus. Asjaolu, et Euroopa Keskpank hindas eelmisel aastal põhjalikult suuremate pankade bilansse, ja ühtse järelevalvemehhanismi käivitumine on aidanud suurendada usaldust pangandussektori vastu.

Paljudes liikmesriikides ei ole erasektori investeeringud taastunud kriisieelsele tasemele, nii et investeeringute puudujääk on jätkuvalt suur.[13] Koos Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega aastateks 2014–2020 antakse komisjoni algatusega „Investeerimiskava Euroopa jaoks" tugev panus investeeringute taseme taastamisse ja selliste oluliste investeeringute edendamisse, mida Euroopa vajab töökohti loovaks majanduskasvuks. Need hõlmavad suuri investeeringuid energiataristusse, et arendada välja energia siseturg ja tagada varustuskindlus. Nea näide prioriteetsete valdkondade kohta on ühendused, nt „Balti ühendus", mis ühendab Eesti ja Soome gaasiturud, või Pürenee poolsaare ja Prantsusmaa vahelised ühendused. Samuti on vaja ajakohasemat transpordi- ja digitaristut, et veelgi toetada liikuvust ja vahetust. Üldise prioriteedina käsitatakse ka investeeringuid haridusse, teadustegevusse ja innovatsiooni.

Paljudes liikmesriikides on ELi poolsel rahastamisel oluline roll investeeringute ja haldusreformide rahastamisel. Täiendavaid meetmeid tuleb võtta ELi vahendite haldamise edendamiseks, nt Bulgaarias, Tšehhi Vabariigis, Horvaatias, Itaalias, Rumeenias ja Slovakkias.

3.2 Struktuurireformide kiirendamine

On vaja teenuse-, toote- ja tööturu struktuurireforme, et tugevdada ja kindlustada majanduse elavnemist, kõrvaldada kahjulik tasakaalustamatus, parandada investeerimistingimusi ja kasutada ära liikmesriikide majanduse potentsiaali. Samal ajal tuleb teatavaid reforme koordineerida liikmesriikidega, et maksimeerida positiivset ülekanduvat mõju ja minimeerida negatiivset mõju. Samuti tuleb tähelepanelikult jälgida reformide sotsiaalset mõju.

Alates 2013. aasta keskpaigast on tingimused tööturul paranenud, millele osutab ka töötuse määra vähenemine (kuigi see on jätkuvalt kõrge) ja tööhõive suurenemine nii ELis kui ka euroalas. Noorte töötus on siiski jätkuvalt suur ja pikaajaline töötus on alates kriisi puhkemisest suurenenud. Selle vähenemine võtab aega.

Võttes arvesse kriisi mõju ühiskonnale, peavad mitu liikmesriiki ajakohastama tööturupoliitikat ja sotsiaalhoolekandesüsteemi, et vastata praegustele väljakutsetele. Nad peavad edendama uute töökohtade loomist, tagades samas laiaulatusliku sotsiaalkindlustuskatte (eelkõige neile, kes seda vajavad) ja võtma meetmeid vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohu piiramiseks. Peaaegu kõik liikmesriigid on neid probleeme tunnistanud ja võtnud meetmeid nende lahendamiseks. Paljudes liikmesriikides tuleb palgakujundus viia paremini kooskõlla tootlikkuse suundumustega ja tagada, et haridus- ja koolitussüsteem vastab paremini tööturu vajadustele. Mõni liikmesriik (nt Eesti) kavandab või rakendab meetmeid maksukiilu vähendamiseks, keskendudes tööjõumaksude kärpimisele eelkõige väiksema sissetulekuga töötajate puhul.

Noorte töötuse vähendamiseks on kõik liikmesriigid käivitanud noortegarantii, kuid paljud riigid peavad veel suurendama riiklike tööturuasutuste suutlikkust vähendada pikaajalist töötust. Komisjon pani hiljuti ELi seadusandjale ette eraldada noorte tööhõive algatuse taaskäivitamise raames viivitamata täiendavaid rahalisi vahendeid[14].

Tööturu killustatus on probleem paljudes liikmesriikides. Madalmaades on valitsus käivitanud tööhõive kaitset käsitlevate õigusaktide laiaulatusliku reformi, mille eesmärk on vähendada

[13] 2013. aastal oli investeeringute maht 19,3 % SKPst, mis on ligikaudu 2 protsendipunkti võrra allpool pikaajalist keskmist, kui jätta välja kasvu ja languse aastad (vt 2015. aasta majanduskasvu analüüs, COM(2014) 902).

[14] COM(2015) 46, 4. veebruar 2015.

tööturu duaalsust ja edendada tööalast liikuvust. Itaalia tööseadusega muudetakse otsustavalt tööhõive kaitset käsitlevaid õigusakte ja töötushüvitisi, et parandada sisenemist tööturule ja sealt väljumist, soodustada tööjõu liikumist sektorite vahel ja edendada tähtajatut töösuhet, eelkõige noorte puhul.

Reformitud ja integreeritud tooteturud on esmatähtsad, et suurendada tootlikkust, taastada konkurentsivõime ja parandada ettevõtluskeskkonda, edendades seeläbi ka erasektori tootlikke investeeringuid. Mõni liikmesriik on võtnud meetmeid, et edendada konkurentsi teenuste- ja jaesektoris ning avada mõned reguleeritud kutsealad, kuid edusammud on üldiselt tagasihoidlikud.

Kutseteenuste puhul ei ole kavandatud reformid mõnikord piisavalt ambitsioonikad (nt Prantsusmaa) või on raskusi nende vastuvõtmisel või rakendamisel (nt Itaalia, Portugal, Hispaania). Erand on Poola, kus ambitsioonikas reform selles valdkonnas algas 2013. aastal ja jätkus 2014. aastal. See peaks hõlbustama juurdepääsu enam kui 200 reguleeritud kutsealale. Vähestes riikides (nt Soome, Prantsusmaa ja Hispaania) on vastu võetud teatavad piiratud reformid jaekaubanduse valdkonnas.

Edusammud ettevõtete regulatiivse keskkonna sujundamisel on vastandlikud. Hoolimata teatavast edust (nt Itaalia, Rumeenia, Sloveenia) tuleb avalikku haldust üldiselt veelgi ajakohastada, tõhustada ja läbipaistvamaks muuta ning tõhustada võitlust korruptsiooni, maksudest kõrvalehoidumise ja mitteametliku töötamise vastu. Samuti on äärmiselt oluline parandada kohtusüsteemide sõltumatust, kvaliteeti ja tõhusust, tagada parem lepingute täitmine ning kehtestada hästi toimivad maksevõimetusraamistikud. Näiteks Slovakkias võeti 2014. aastal vastu uus rikkumistest teatamist käsitlev õigusakt ja 2014. aasta detsembris ajakohastati korruptsiooniga võitlemise tegevuskava.

3.3 Majanduskasvu soodustavate eelarvepoliitilised kohustuste täitmine

Enamikus liikmesriikidest alates 2010. aastast võetud märkimisväärsed eelarvemeetmed on hakanud vilja kandma. See protsess ei ole veel lõpule viidud ja paludes riikides tuleb teha täiendavaid edusamme jätkusuutliku eelarvepositsiooni saavutamiseks. Prognooside kohaselt peaks nii ELis kui ka euroalas võla suhe SKPsse aastatel 2014–2015 stabiliseeruma ja seejärel 2016. aastal pisut vähenema. Mõni valitsus saab nüüdsest kasutada suuremat eelarvepoliitilist manööverdamisruumi ja väiksemaid laenukulusid, et kompenseerida kahjulikku lühiajalist mõju ja kiirendada struktuurireformidest saadavat kasu. Samas tuleb veelgi suuremat tähelepanu pöörata riigi rahanduse tulemuslikkuse, kvaliteedi ja kasvusõbralikkuse parandamisele. Valitsemissektori võlg on viimasel viiel aastal märkimisväärselt suurenenud ja on üle 90 % SKPst Belgias, Iirimaal, Hispaanias, Prantsusmaal, Itaalias ja Portugalis ning oluliselt üle kriisieelse taseme Horvaatias ja Sloveenias.

Kohandamise kiirus on oluliselt aeglustunud, mis kajastab nii tsüklilisi tingimusi kui ka eelarve väiksemat konsolideerimist. Tulenevalt kõrgest võla suhtest peavad mõned liikmesriigid suurendama eelarve konsolideerimist, et tagada riigi rahanduse jätkusuutlikkus ja hoida ära seda, et intressikulude tõttu vähenevad tootlikumad kulutused.

Tekstikast 2. Stabiilsuse ja kasvu paktiga seotud ajakohastamised

2014. aasta novembris avaldatud euroala liikmesriikide 2015. aasta eelarvekavade hindamisel märkis komisjon, et seitsme riigi (Belgia, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Malta, Austria ja Portugal) puhul on oht, et kavad ei ole kooskõlas pakti sätetega. Lisaks teatas komisjon, et Prantsusmaa, Itaalia ja Belgia puhul uuritakse 2015. aasta märtsi alguseks pakti kohaste kohustuste täitmist. Seda tehakse

pärast 2015. aasta eelarveseaduste lõplikku kinnitamist ja struktuurireformiprogrammide üksikasjalikumat sätestamist.
Samal ajal on kõnealused liikmesriigid esitanud uut teavet eelarve- ja reformikavade kohta, mis avaldatakse koos käesoleva teatisega. Nagu tavaliselt ajakohastab komisjon järjekordse majandusprognoosi avaldamise ajal oma suuniseid.
Selle taustal järeldab komisjon järgmist.

- *Komisjon soovitab uut nõukogu soovitust **Prantsusmaale**, et kõrvaldada ülemäärane eelarvepuudujääk 2017. aastaks. Uues soovituses nähakse ette eelarve kohandamise kava ranged etapid, millest tuleb kinni pidada ja mida korrapäraselt hinnatakse alates esimesest hindamisest 2015. aasta mais. Kooskõlas teatisega „Stabiilsuse ja kasvu pakti kehtivate nõuete paindlikum kasutamine" antakse sellega Prantsusmaale piisavalt aega ambitsioonikate struktuurireformide rakendamiseks. Prantsusmaa valitsus võttis 18. veebruaril 2015 vastu ja tegi teatavaks struktuurireformikava esimesed elemendid.*
- *Komisjon võtab ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 alusel vastu aruanded **Belgia**, **Itaalia** ja **Soome** eelarveolukorra kohta, milles vaadatakse läbi nende riikide vastavus aluslepingu kohastele eelarvepuudujäägi ja võla kriteeriumidele. Kuigi näib, et nende riikide võlatase ei ole kooskõlas võla kontrollväärtusega, leiab komisjon, et ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse algatamine ei ole praeguses etapis põhjendatud, pidades silmas peamisi asjakohaseid tegureid, mida komisjon peab ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 kohaselt võlakriteeriumi hindamisel arvesse võtma.*
  Belgia ja Itaalia puhul võetakse hindamisel arvesse järgmisi asjakohaseid tegureid: i) praegused ebasoodsad majandustingimused, mida iseloomustab väike nominaalkasv, muudavad võlareegli täitmise eriti keeruliseks; ii) ootus, et kõnelused riigid on üldiselt kooskõlas nõutud kohandamisega keskpika perioodi eesmärgi suunas ja iii) ambitsioonika struktuurireformikava jätkuv rakendamine. Esmapilgul kontrollväärtust 60 % ületav võlatase Soomes on põhjendatav Soome toetusega euroala finantsstabiilsusmehhanismidele.

Esmatähtis on kooskõla eelarve nõutava struktuurse kohandamisega ning käimasolevate ja kavandatud struktuurireformide (mille on ametlikult kokku leppinnud ja vastu võtnud valitsus) täielik rakendamine, eelkõige Prantsusmaa, Itaalia ja Belgia puhul. Komisjon tagab põhjaliku seire Euroopa poolaasta raames, tuginedes riiklikele reformikavadele ja stabiilsus- või lähenemisprogrammidele, mis esitatakse aprilli keskel, ja erijälgimise / ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse raames makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse kontekstis, nagu on ette nähtud Itaalia ja Prantsusmaa puhul. Kui üks kõnealustest liikmesriikidest ei suuda nõutud reforme rakendada, käsitab komisjon seda asjakohase tegurina tulevastes aruannetes, kus hinnatakse vajadust algatada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus, ja liikmesriikide puhul, kelle suhtes juba kohaldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust, raskendava tegurina otsuse tegemisel ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamise tähtaja pikendamise kohta uutes soovitustes pärast tõhusate meetmete hindamist. Tõhusate eelarvemeetmete võtmata jätmine toob kaasa ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse järgmise etapi rakendumise ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest tehtavate maksete võimaliku peatamise. Euroala liikmesriikide puhul tähendab see, et komisjon esitab nõukogule soovituse määrata trahv.[15]

Komisjon on hinnanud ka meetmeid, mida liikmesriigid on võtnud vastuseks soovitustele, milles kutsuti üles tugevdama eelarvepoliitika institutsionaalset ja pikemaajalist mõõdet. Nagu ELi tasandil kokku lepitud, kehtestasid liikmesriigid uued elemendid, nagu arvulised eelarvereeglid, keskpika perioodi raamistikud, sõltumatud eelarveasutused ja paremad eelarvemenetlused, kuid arenguruumi veel jätkub.

Liikmesriigid peavad veelgi suurendama jõupingutusi pensionisüsteemide ajakohastamisel. Elanikkonna vananemise mõju eelarvele ohustab eelarve pikaajalist jätkusuutlikkust, eelkõige

[15] Vt ka COM(2015) 12, 13. jaanuar 2015.

riikides, kus vanadussõltuvusmäär[16] peaks prognooside kohaselt järgmistel aastatel märkimisväärselt suurenema. Vananemisega seotud kulutuste kasvu tuleb piirata, et parandada riigi rahanduse pikaajalist jätkusuutlikkust. Sotsiaalpartnerid jõudsid Soomes 2014. aasta septembris kokkuleppele pensionireformis, mis jõustub 2017. aastal.

Teatavaid edusamme on märgata ka tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse süsteemide tõhususe parandamisel, mis tagaks nende hea toimimise ja kättesaadavuse, piirates samas kulusid. Rumeenia on kehtestanud elektroonilise ravikindlustuskaardi, millega registreeritakse kõik konsultatsioonid ja retseptid ning mis aitab avastada konsultatsioonide või retseptide kuritarvitamist.

4. KUHU EDASI?

Euroopa poolaasta on oluline protsess, millega tagatakse ELi tasandil integreeritud majanduspoliitika koordineerimine. Makromajandusliku ja eelarvejärelevalve vahendite ühendamine on äärmiselt oluline selleks, et koostada kooskõlalisi poliitilisi kavasid, juhtida majandusliku suutlikkuse vastastikust lähenemist, jälgida edasiminekut ja tulla toime vastastikuse sõltuvusega. Euroopa poolaasta tugevdamine ja tõhustamine peaks toimuma koos protsessi eest suurema vastutuse võtmise ja sellest parema arusaamisega igal tasandil.

Riigipõhiseid soovitusi toetav analüüs on koostatud pärast tehnilisel tasandil toimunud avatud dialoogi liikmesriikidega. Tulemused avaldatakse varem kui eelmistel aastatel, et rohkem majandustegevuses osalejaid liikmesriikide ja ELi tasandilt saaks kõnealust tehnilist analüüsi üksikasjalikult uurida, mitte ainult riikide kaupa riiklike programmide ettevalmistamise käigus, vaid vaadeldes ka valdkonnaüleseid küsimusi ja tehes kindlaks teemad, millega peaks ELis koordineeritumalt tegelema kas euroalal või üksikutes liikmesriikides. Aruanded riikide kohta pakuvad ka sisendeid nõukogu ja selle komiteede mitmepoolse järelevalve süvendamiseks, mis on Euroopa poolaasta eduks äärmiselt oluline.

Komisjon on valmis pidama eelolevatel nädalatel ja kuudel kõigil tasanditel täiendavat dialoogi liikmesriikide, Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide, sotsiaalpartnerite ja sidusrühmadega.

Selleks et arutada aruandeid riikide kohta, korraldab ta märtsis liikmesriikidega uue kahepoolsete kohtumiste ringi. Aprilli keskpaigaks peaksid liikmesriigid esitama oma riiklikud reformikavad ning stabiilsus- või lähenemisprogrammid. Kõigi nende allikate põhjal esitab komisjon mais 2015.–2016. aasta uued eesmärgipärased riigipõhised soovitused, milles keskendutakse kõige olulisematele prioriteetidele.

Euroopa poolaasta tõhustamisel ja tugevdamisel eesmärgiga parandada vastutuse võtmist selle eest ja selle tulemuslikkust saab olema oluline osa majandus- ja rahaliidu süvendamist käsitlevas laiemas arutelus[17].

[16] Mõõdab üle 65 aastaste elanike suhet 15–64 aastaste suhtes.

[17] Vt näiteks Euroopa Ülemkogu 12. veebruari 2015. aasta mitteametliku kohtumise analüütiline taustadokument „Preparing Next Steps on Better Governance in the Euro Area”: http://ec.europa.eu/priorities/docs/economic-governance-note_en.pdf

1. LISA. MAKROMAJANDUSLIKU JA EELARVELISE TASAKAALUSTAMATUSE TERVIKLIK JÄRELEVALVE – ÜLEVAATETABEL, MILLES ON NÄIDATUD KÄESOLEVA PAKETI RAAMES TEHTUD AJAKOHASTUSED

	Makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlus	**Stabiilsuse ja kasvu pakt (keskpika perioodi eelarve-eesmärk / ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus)**	**Märkused**
AT	-	-	-
BE	Muutusi ei ole: tasakaalustamatus, millega seoses tuleb võtta poliitikameetmeid ja mida tuleb jälgida	Keskpika perioodi eesmärk veel saavutamata; kohaldatakse võlareegliga seotud üleminekukorda Artikli 126 lõike 3 kohase komisjoni aruande kohaselt ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust praeguses etapis ei algatata	Asjaomastest teguritest lähtudes **ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust praeguses etapis ei algatata**
BG	Muutus: ülemäärane tasakaalustamatus, millega seoses tuleb võtta otsustavaid poliitikameetmeid ja mis eeldab erijälgimist	Keskpika perioodi eesmärk veel saavutamata	**Makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse kiirendamine** finantsturgude ebastabiilsusest 2014. aastal tulenevate suuremate riskide tõttu
CY	-	-	Kohaldatakse sihtotstarbelist finantsabiprogrammi
CZ	-	-	-
DE	Muutus: tasakaalustamatus, millega seoses tuleb võtta otsustavaid poliitikameetmeid ja mida tuleb jälgida	Keskpika perioodi eesmärk ületatakse; kohaldatakse võlareeglit	**Makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse kiirendamine** seoses järgmisega: - püsivalt nõrgad investeeringud ja suur jooksevkonto ülejääk koos ebapiisavate poliitikameetmetega - euroala jaoks suurem süsteemne risk
DK	-	-	-
EE	-	-	-
EL	-	-	Kohaldatakse sihtotstarbelist finantsabiprogrammi
IE	Muutusi ei ole: tasakaalustamatus, millega seoses tuleb võtta otsustavaid poliitikameetmeid ja mis eeldab erijälgimist (programmijärgne järelevalve)	Ülemäärane eelarvepuudujääk, korrigeerimise tähtaeg: 2015	-
ES	Muutusi ei ole: tasakaalustamatus, millega seoses tuleb võtta otsustavaid poliitikameetmeid ja mis eeldab erijälgimist (programmijärgne järelevalve)	Ülemäärane eelarvepuudujääk, korrigeerimise tähtaeg: 2016	-
FR	Muutus: ülemäärane tasakaalustamatus, millega seoses tuleb võtta otsustavaid poliitikameetmeid ja mis eeldab erijälgimist	Ülemäärane eelarvepuudujääk, korrigeerimise tähtaeg: 2015 Soovitus esitada artikli 126 lõike 7 alusel nõukogu soovitus korrigeerida ülemäärane eelarvepuudujääk 2017. aastaks	**Makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse kiirendamine** seoses järgmisega: - konkurentsivõime halvenemine, valitsemissektori võla ebapiisav ohjeldamine välja kuulutatud meetmetega - euroala jaoks süsteemne risk Parandusliku osa käivitamise otsus tehakse mais lähtuvalt riiklikust reformikavast ja struktuurireformidega seotud muudest kohustustest **Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus** – uus tähtaeg ja ranged vahe-eesmärgid, Prantsusmaa esitatud reformikava arvesse võtmine
HR	Muutusi ei ole: ülemäärane tasakaalustamatus, millega seoses tuleb võtta otsustavaid poliitikameetmeid ja mis eeldab erijälgimist	Ülemäärane eelarvepuudujääk, korrigeerimise tähtaeg: 2016	Makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse otsus parandusliku osa käivitamise kohta tehakse mais lähtuvalt riiklikust reformikavast ja struktuurireformidega seotud muudest kohustustest

	Makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlus	**Stabiilsuse ja kasvu pakt (keskpika perioodi eelarve-eesmärk / ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus)**	**Märkused**
HU	Muutusi ei ole: tasakaalustamatus, millega seoses tuleb võtta otsustavaid poliitikameetmeid ja mida tuleb jälgida	Keskpika perioodi eesmärk veel saavutamata; kohaldatakse võlareegliga seotud üleminekukorda	-
IT	Muutusi ei ole: ülemäärane tasakaalustamatus, millega seoses tuleb võtta otsustavaid poliitikameetmeid ja mis eeldab erijälgimist	Keskpika perioodi eesmärk veel saavutamata; kohaldatakse võlareegliga seotud üleminekukorda Artikli 126 lõike 3 kohase komisjoni aruande kohaselt ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust praeguses etapis ei algatata	Makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlus: *status quo*, pidades silmas juba esitatud reformikava, mida hakatakse hoolikalt jälgima Asjaomastest teguritest lähtudes **ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust praeguses etapis ei algatata**
LT	-	-	-
LU	-	-	-
LV	-	-	-
MT	-	-	-
NL	Muutusi ei ole: tasakaalustamatus, mida tuleb jälgida ja millega seoses tuleb võtta poliitikameetmeid	Keskpika perioodi eesmärk saavutamata; kohaldatakse võlareegliga seotud üleminekukorda	-
PL	-	-	-
PT	Muutus: ülemäärane tasakaalustamatus, millega seoses tuleb võtta otsustavaid poliitikameetmeid ja mis eeldab erijälgimist (programmijärgne järelevalve)	Ülemäärane eelarvepuudujääk, korrigeerimise tähtaeg: 2015	Makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse otsus (pärast programmi lõpetamist), mis on seotud kõrge sisemise ja mitut sektorit hõlmava võlatasemega.
SI	Muutus: tasakaalustamatus, millega seoses tuleb võtta otsustavaid poliitikameetmeid ja mis eeldab erijälgimist	Ülemäärane eelarvepuudujääk, korrigeerimise tähtaeg: 2015	**Makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse aeglustamine** välispositsiooni ja pangandussektori olukorra paranemise tõttu
SE	Muutusi ei ole: tasakaalustamatus, millega seoses tuleb võtta poliitikameetmeid ja mida tuleb jälgida	Keskpika perioodi eesmärgi juures	
SK	-	-	-
RO	Muutus: tasakaalustamatus, millega seoses tuleb võtta poliitikameetmeid ja mida tuleb jälgida	Keskpika perioodi eesmärk veel saavutamata	Makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse otsus, mis on seotud nõrga välispositsiooni ja konkurentsivõimega
FI	Muutusi ei ole: tasakaalustamatus, millega seoses tuleb võtta poliitikameetmeid ja mida tuleb jälgida	Keskpika perioodi eesmärk veel saavutamata Artikli 126 lõike 3 kohase komisjoni aruande kohaselt ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust praeguses etapis ei algatata	Asjaomastest teguritest lähtudes **ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust praeguses etapis ei algatata**
UK	Muutusi ei ole: tasakaalustamatus, millega seoses tuleb võtta poliitikameetmeid ja mida tuleb jälgida	Ülemäärane eelarvepuudujääk, korrigeerimise tähtaeg: 2014–2015	

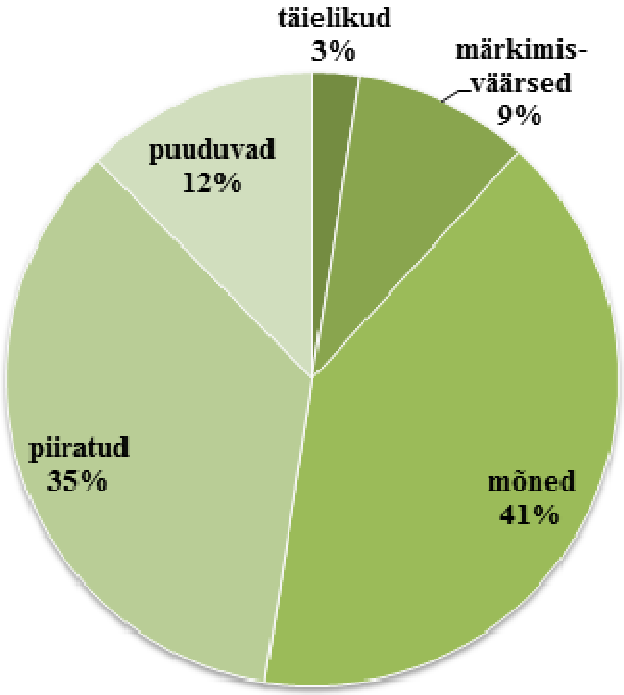
(*) Kahe seadusandliku ettepaneku paketi (määrus nr 473/2013) alusel esitatud soovitused, mis käsitlevad valitsemissektori ülemaärase eelarvepuudujäägi õigeaegse korrigeerimise tagamiseks võetavaid meetmeid, puudutavad ainult euroala liikmesriike.

2. LISA. NÕUKOGU RIIGIPÕHISTE SOOVITUSTE RAKENDAMINE LIIKMESRIIKIDES

Kaheksa kuud pärast seda, kui Euroopa Komisjon esitas 2014.–2015. aasta riigipõhised soovitused, mille liikmesriigid seejärel heaks kiitsid, näitab nende senise rakendamise esimene analüüs teatavaid positiivseid suundumusi. Üksikasjalikum teave on esitatud iga riigi aruandes sisalduvas ülevaatetabelis.

Allolev joonis põhineb nende edusammude analüüsimisel, mida liikmesriigid on teinud riigipõhistes soovitustes käsitletud individuaalsete probleemide lahendamisel. See ei hõlma hinnangut liikmesriigi tulemuste kohta seoses stabiilsuse ja kasvu pakti nõuetega. Joonis on esitatud üksnes informatiivsel otstarbel ja sellel on mõned metoodilised piirangud. Kõiki riigipõhiseid soovitusi ei saa võrdselt lihtsalt rakendada, mõnda on objektiivselt raskem täita kui muid. Algatuse ettevalmistamise, riiklike konsultatsioonide ja otsustusprotsesside raames selle üle arutamise, selle kohapealse rakendamise ja mõju hindamise vahele jääb alati teatav aeg, mis on selleks vajalik. Seepärast ei saa komisjoni analüüsi suhtuda kui lihtsalt ristikeste tegemisse ja see peab sisult jääma kvalitatiivseks, kuigi kvantitatiivne hinnang näitab esimesena liikmesriikide valmisolekut ja suutlikkust viia nende poolt nõukogus heaks kiidetud reformid ellu.

Liikmesriikide edusammud 2014.–2015. aasta riigipõhistes soovitustes kindlaks tehtud põhiprobleemide lahendamisel

Elluviidud reformide näited

Täielik rakendamine	Päris paljusid soovitusi võib pidada täielikult rakendatuteks. Need hõlmavad olulisi tööturureforme (Horvaatia), pangandussektori täiendavat tugevdamist (Iirimaa), eelarveraamistiku tugevdamist (Malta) ja ametliku pensioniea tõstmist (Madalmaad).
Märkimisväärsed edusammud	Paljudes väga olulistes poliitikavaldkondades võib täheldada märkimisväärseid edusamme, näiteks VKEdele parema juurdepääsu tagamine rahastamisele (Ühendkuningriik, Hispaania ja Iirimaa), pankade restruktureerimise protsessi edenemine (Sloveenia), madalapalgaliste töötajate maksukoormuse vähendamine (Rumeenia), maksejõuetuse raamistiku reformid (Läti), töötute noorte toetamine (Horvaatia) ja riikliku konkurentsiasutuse tugevdamine (Austria).
Mõned või piiratud edusammud	Enamikel juhtudel on tehtud mõningaid või piiratud edusamme. Need hõlmavad eelkõige aktiivseid tööturupoliitika meetmeid (Rootsi, Slovakkia ja Sloveenia), varimajanduse vastu võitlemist (Hispaania, Itaalia), avaliku halduse reforme (Hispaania), pensionisüsteemi reformide ettevalmistamist (Austria), püsivõrgu lairibaühenduse leviku kiirendamist (Poola), tervishoiusektori reforme (Sloveenia, Rumeenia, Saksamaa, Austria) ja maksukuulekuse parandamise meetmeid (Ungari).
Edusammud puuduvad	On väga vähe soovitusi, mida liikmesriigid üldse ei täitnud. Probleeme oli muu hulgas eelarveraamistike institutsiooniliste aspektide parandamisega (Ungari, Eesti, Poola, Iirimaa), energiaturgude reformidega (Rumeenia, Slovakkia), palgakujundusmehhanismide reformidega (Luksemburg, Rumeenia) ja pensionide probleemi lahendamisega (Saksamaa, Bulgaaria).

3. LISA. LIIKMESRIIKIDE KOHTA KOOSTATUD PÕHJALIKE ANALÜÜSIDE ÜLEVAADE

- **Belgias** esineb *makromajanduslik tasakaalustamatus, mida tuleb jälgida ja millega seoses tuleb võtta poliitikameetmeid.* Kaupade välise konkurentsivõime arenguga kaasneb endiselt riske ning sellele tuleks tähelepanu pöörata, sest olukorra edasine halvenemine ohustaks makromajanduslikku stabiilsust. Täiendavad meetmed kuluparameetrite lähenemise kindlustamiseks aeglustaksid tööhõive vähenemist avatud sektorites ning käegakatsutavale edule seniste kuluerinevuste vähendamisel saaks kaasa aidata maksubaasi nihutamine eemale tööjõukuludelt. Valitsemissektori võlg on suur, kuid sellega seotud makromajanduslikke riske leevendab mitu tegurit.
- **Bulgaarias** esineb *ülemäärane makromajanduslik tasakaalustamatus, mis eeldab erijälgimist ja millega seoses tuleb võtta otsustavaid poliitikameetmeid.* Eeskätt finantssektori ebastabiilsus 2014. aastal tekitas küsimusi omamaisele kapitalile kuuluvate pankade pangandustavade üle, millel võib olla oluline mõju finantssektorile ja üldisele makromajanduslikule stabiilsusele. Ikka veel tekitavad makromajanduslikke riske negatiivne (kuigi paranev) välispositsioon, ettevõtete liigne finantsvõimendus ja tööturu vähene kohanemine ning neil tuleks tähelepanelikult silma peal hoida.
- **Saksamaal** esineb *makromajanduslik tasakaalustamatus, mida tuleb jälgida ja millega seoses tuleb võtta otsustavaid poliitikameetmeid.* Riske on suurendanud era- ja avaliku sektori investeeringute jätkuv vähesus, mis takistab majanduskasvu ja soodustab jooksevkonto suurt ülejääki, ning sellele tuleb ka edaspidi pöörata suurt tähelepanu. Meetmete võtmine on eriti oluline, et vähendada kahjuliku mõju riski Saksa majandusele ja selle suurust arvestades ka negatiivse mõju ülekandumist teistesse majandus- ja rahaliidu riikidesse.
- **Iirimaal** esineb *makromajanduslik tasakaalustamatus, mis eeldab erijälgimist ja millega seoses tuleb võtta otsustavaid poliitikameetmeid.* Iirimaa lõpetas 2013. aastal ELi-IMFi finantsabiprogrammi ning praegu toimub seal programmijärgne järelevalve ja Euroopa poolaasta järelevalve. Vaatamata majandusväljavaadete märgatavale paranemisele tuleb endiselt pöörata teravat tähelepanu ohtudele, mis on seotud era- ja valitsemissektori kõrge võlataseme, finantssektori allesjäänud probleemide, eelkõige pankade kasumlikkuse, ja suure struktuurse töötusega tööturu kohandamisega.
- **Hispaanias** esineb *makromajanduslik tasakaalustamatus, mis eeldab erijälgimist ja millega seoses tuleb võtta otsustavaid poliitikameetmeid.* Hispaania lõpetas 2014. aastal finantsasutuste rekapitaliseerimise finantsabi programmi ning praegu toimub seal programmijärgne järelevalve ja Euroopa poolaasta järelevalve. Kuigi jooksevkontot on suudetud mõnevõrra tasakaalustada, tuleb väga suure tööpuuduse tingimustes endiselt pöörata teravat tähelepanu riskidele, mis on seotud era- ja valitsemissektori kõrge võlataseme ja väga negatiivse rahvusvahelise netoinvesteerimispositsiooniga. Meetmete võtmine on eriti oluline, et vähendada kahjuliku mõju riski Hispaania majandusele ja selle suurust arvestades ka negatiivse mõju ülekandumist teistesse majandus- ja rahaliidu riikidesse.
- **Prantsusmaal** esineb *ülemäärane makromajanduslik tasakaalustamatus, mis eeldab erijälgimist ja millega seoses tuleb võtta otsustavaid poliitikameetmeid.* Komisjon otsustab ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse käivitamise mais, lähtudes riiklikest reformikavadest ja muudest struktuurireformide teostamiseks võetud kohustustest, millest on selleks ajaks teatatud. Arvestades, et seni on poliitikameetmed olnud ebapiisavad, on olukorras, kus majanduskasv on aeglane, inflatsioon madal ja ettevõtete kasumlikkus

väike, märkimisväärselt suurenenud riskid, mis tulenevad nii kulupõhise kui ka mittekulupõhise konkurentsivõime halvenemisest ning Prantsusmaa suurtest ja kasvavatest võlgadest, eriti valitsemissektori võlgadest. Meetmete võtmine on eriti oluline, et vähendada kahjuliku mõju riski Prantsusmaa majandusele ja selle suurust arvestades ka negatiivse mõju ülekandumist teistesse majandus- ja rahaliidu riikidesse.

- **Horvaatias** esineb *ülemäärane makromajanduslik tasakaalustamatus, mis eeldab erijälgimist ja millega seoses tuleb võtta otsustavaid poliitikameetmeid.* Komisjon otsustab ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse käivitamise mais, lähtudes riiklikest reformikavadest ja muudest struktuurireformide teostamiseks võetud kohustustest, millest on selleks ajaks teatatud. Olukorras, kus majanduskasv on tagasihoidlik, ettevõtete restruktureerimine viibib ja tööhõive tulemusnäitajad on viletsad, on nõrga konkurentsivõime, suurte väliskohustuste ja valitsemissektori kasvava võla ning sellele lisanduva avaliku sektori nõrga juhtimisega seotud riskid märkimisväärselt suurenenud.

- **Itaalias** esineb *ülemäärane makromajanduslik tasakaalustamatus, mis eeldab erijälgimist ja millega seoses tuleb võtta otsustavaid poliitikameetmeid.* Arvestades, et majanduskasv on pikka aega olnud tagasihoidlik ja tootlikkus on jätkuvalt madal, on valitsemissektori väga suurest võlast ja nii kulupõhise kui ka mittekulupõhise konkurentsivõime nõrkusest tulenevad riskid märkimisväärselt suurenenud. Meetmete võtmine on eriti oluline, et vähendada kahjuliku mõju riski Itaalia majandusele ja selle suurust arvestades ka negatiivse mõju ülekandumist teistesse majandus- ja rahaliidu riikidesse.

- **Ungaris** esineb *makromajanduslik tasakaalustamatus, mida tuleb jälgida ja millega seoses tuleb võtta otsustavaid poliitikameetmeid.* Eelkõige tuleb ka edaspidi pöörata tähelepanu riskidele, mis tulenevad väga negatiivsest rahvusvahelisest netoinvesteerimispositsioonist (kuigi maksebilansi tasakaalustamisel on saavutatud mõningast edu), valitsemissektori suurest võlast ning finantssektori suurest regulatiivsest koormusest ja viivislaenude suurest osakaalust, mis muudab finantsvõimenduse vähendamise raskeks.

- **Madalmaades** esineb *makromajanduslik tasakaalustamatus, mida tuleb jälgida ja millega seoses tuleb võtta poliitikameetmeid.* Alles on riskid, mis tulenevad erasektori kõrgest võlatasemest, ning neile tuleb pöörata tähelepanu, kuigi hiljutised meetmed toetavad eluasemeturu taastumist ja hüpoteeklaenude kasvu piiramist. Kuigi jooksevkonto suur ülejääk tuleneb osaliselt majanduse struktuursetest iseärasustest, võib pensioni- ja maksustamissüsteem soosida ebatõhusat kapitalipaigutust.

- **Portugalis** esineb *ülemäärane makromajanduslik tasakaalustamatus, mis eeldab erijälgimist ja millega seoses tuleb võtta otsustavaid poliitikameetmeid.* Portugal lõpetas 2014. aastal makromajandusliku kohandamisprogrammi ning praegu toimub seal programmijärgne järelevalve ja Euroopa poolaasta järelevalve. Kuigi programmi käigus saavutati märkimisväärset edu nii majanduse kohandamise kui ka majanduspoliitika osas, on endiselt alles kõrge ja mitmeid sektoreid hõlmava sisemise ja välise võlatasemega seotud riskid, millele tuleb pöörata terast tähelepanu. Arvestades aeglast majanduskasvu, madalat inflatsiooni ja suurt tööpuudust, on olemas suur surve vähendada finantsvõimendust.

- **Sloveenias** esineb *makromajanduslik tasakaalustamatus, mis eeldab erijälgimist ja millega seoses tuleb võtta otsustavaid poliitikameetmeid.* Tasakaalustamine on pooleli ning üldised otsustavad poliitikameetmed, eksporditegevuse paranemine ja majanduskasvu paremad tingimused on riske, eriti välistasakaalu jätkusuutlikkusega seotud riske möödunud aastaga võrreldes vähendanud. Äriühingute nõrk juhtimine,

riigiomandi suur osakaal, ettevõtete endiselt suur finantsvõimendus ja valitsemissektori võla kasv ohustavad siiski finantsstabiilsust ja majanduskasvu ning neile tuleks pöörata väga teravat tähelepanu. See tähendab, et tasakaalustamatust ei peeta enam ülemääraseks, kuid sellel tuleb siiski tähelepanelikult silma peal hoida.

- **Soomes** esineb *makromajanduslik tasakaalustamatus, mida tuleb jälgida ja millega seoses tuleb võtta poliitikameetmeid*. Eelkõige tuleks tähelepanu pöörata riskidele, mis on seotud kehvade eksporditulemustega tööstuse restruktureerimise tingimustes. Kuigi ekspordi turuosa ja töötleva tööstuse kahanemine on suures osas peatunud, on investeeringuid endiselt vähe ja kasvupotentsiaal on vähenenud. Erasektori võlatase on stabiliseerunud ega paista andvat otsest põhjust muretsemiseks, kuid selle suhteliselt kõrget taset tuleb siiski tähelepanelikult jälgida.
- **Rootsis** esineb *makromajanduslik tasakaalustamatus, mida tuleb jälgida ja millega seoses tuleb võtta poliitikameetmeid.* Eeskätt on väga kõrge kodumajapidamiste võlatase ning selle kasv jätkub eluasemehindade tõusu, jätkuvalt madalate intressimäärade, endiselt suurte maksustiimulite ja eluasemete pakkumise piiratuse tõttu. Erasektori võlaga seotud makromajanduslikule arengule tuleks jätkuvalt tähelepanu pöörata.
- **Rumeenias** esineb *makromajanduslik tasakaalustamatus, mida tuleb jälgida ja millega seoses tuleb võtta poliitikameetmeid*. Kolme järjestikuse ELi-IMFi programmi käigus on märkimisväärselt vähendatud välist ja sisemist tasakaalustamatust. Siiski tuleks tähelepanu pöörata riskidele, mis tulenevad suhteliselt suurest negatiivsest rahvusvahelisest netoinvesteerimispositsioonist ja keskpika perspektiivi kehvast ekspordivõimekusest. Finantssektor on seni suudetud hoida stabiilsena, kuid pangandussektori väline ja sisemine haavatavus ei ole kuhugi kadunud.
- **Ühendkuningriigis** esineb *makromajanduslik tasakaalustamatus, mida tuleb jälgida ja millega seoses tuleb võtta poliitikameetmeid.* Eeskätt tuleks jätkuvalt tähelepanu pöörata riskidele, mis on seotud osaliselt eluasemeturu struktuursetest iseärasustest johtuva kodumajapidamiste kõrge võlatasemega. Majanduse ja finantssektori vastupanuvõime on kasvanud. Elamispindade nappus aga jätkub ning soodustab tõenäoliselt keskpikas perspektiivis kõrgeid eluasemehindu, mis vähendab sektori vastupanuvõimet riskide suhtes.